

кия хайдушки фолклор. В Сливенско за Хаджи Димитър са известни около 60 песни с вариантите,⁹² а за Панайот Хитов са доста по-малко 8-10 с вариантите.⁹³ Това количествено съотношение говори за наличие на специфично отношение и към двамата войводи. Известни са фактите от живота на двамата и изграждането им като хайдутини и войводи.⁹⁴ Факт е, че Панайот Хитов е учител на Хаджи Димитър в „хайдутлука“ и не само на него. И че Хаджи Димитър става хайдутин под знамето на Панайот Хитов. Много от дейците на национално-освободителното движение са олицетворение на конкретната историческа ситуация и в тяхното развитие е налице единство между класическия хайдутин и революционера. За такъв може да се определи Панайот Хитов. А като че ли Хаджи Димитър се ражда едновременно с революционните идеи. Тези особености може да се „разпознаят“ във фолклорните произведения посветени на двамата войводи. Панайот Хитов е повече хайдутин, според традиционните представи за класическия хайдутин, по-обикновен. Хайдутството в неговия образ е представено повече като занаят или като отмъщение на обидената личност. Във фолклорните представи, като че ли Панайот Хитов не може да не бъде хайдутин. И в същото време героичното, разбираемо в контекста на възрожденските идеи, като че ли не стои на преден план, или по-точно, усещането за него в образа му е специфично и е изразено по специфичен начин. То е нещо, без което образът му е немислим и в същото време не се изтъква като най-важното. В него липсва подчертаната идеализация в образа на Хаджи Димитър, в който героичното е в определено водеща позиция. А би трябвало да се очаква, като се има предвид живота и делата на двамата, нееднакво по съдържание и количество, но еднакво по сила отношение към тях. Но се оказва, че фолклорният факт е друг. Хаджи Димитър занимава много повече фолклорното съзнание, отколкото Панайот Хитов. Образът на Панайот Хитов е „изчерпан“ в няколко песни и остава в параметрите на класическия хайдушки образ. Докато в цикъла песни за Хаджи Димитър е налице подчертана динамика при изграждането на образа му. В този цикъл може да се проследи развитието му като хайдутин и борец -